Läroplan för gymnasieskolan Lgy 70

GÖTEBORGS UNIVERSITETSBIBLIOTEK
100156 6531

Utbildning för vårdbiträden med yrkeserfarenhet inom sjukvård och social service (specialkurs)

II Supplement 30

SKOLÖVERSTYRELSEN 1977

Läroplan
38a

GÖTEBORGS·UNIVERSITETS·BIBLIOTEK

Biblioteket i Mölndal

UTGALLRAD
GÖTEBORGS
UNIVERSITETSBIBLIOTEK

[Skolöverstyrelsen]

Lgy 70 II

Läroplan för gymnasieskolan

LiberLäromedel Stockholm

Supplement 30

Fastställt 1977-04-18

Dnr S 77:1191

Utbildning för vårdbiträden med yrkeserfarenhet inom sjukvård och social service (specialkurs)

LiberLäromedel/Utbildningsförlaget
162 89 VÄLLINGBY

Separata exemplar kan beställas genom Lärarcentrums ordercentral, Fack, 171 19 SOLNA. I förlagets distribution ingår supplementet även i de abonnemang som omfattar tryckta läroplanssupplement för både primärkommunala och landstingskommunala specialkurser och högre specialkurser. Abonnemang kan tecknas hos Liber distribution, Prenumerationsorder, 162 89 VÄLLINGBY.

© 1977 Skolöverstyrelsen och LiberLäromedel/Utbildningsförlaget

ISBN 91-47-71202-3 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Temo Tryck Stockholm 1977

Förord

Läroplanen för gymnasieskolan (Lgy 70) består av en allmän del (del I), som är gemensam för samtliga linjer, samt av supplement (del II) för skilda linjer och ämnen.

Den allmänna delen (del I) innehåller av Kungl Maj:t fastställda mål och riktlinjer, tim- och kursplaner (mål och huvudmoment i enskilda ämnen) samt av SÖ utfärdade allmänna anvisningar för gymnasieskolans verksamhet.

Supplementdelen (del II) återger tim- och kursplaner (mål och huvudmoment), fogar till dessa i förekommande fall delmoment och årskursfördelningar samt ger allmänna riktlinjer för undervisningens bedrivande i de olika ämnena.

Föreliggande supplement för utbildning för vårdbiträden med yrkeserfarenhet inom sjukvård och social service tillämpas från och med läsåret 1977/78. Se Aktuellt från skolöverstyrelsen 1976/77:45.

SÖ avser att efter hand revidera och komplettera supplementen med hänsyn till erfarenheterna vid läroplanens tillämpning. Det är därför angeläget att sådana erfarenheter på lämpligt sätt meddelas SÖ.

Stockholm den 18 april 1977

Skolöverstyrelsen

SKOLÖVERSTYRELSEN

LÄROPLAN FÖR GYMNASIESKOLAN, Lgy
Supplement Sp Nr S 5 77:3
Fastställt
1977-04-18 Dnr S 77:1191

UTBILDNING FÖR VÅRDBITRÄDEN MED YRKESERFARENHET
INOM SJUKVÅRD OCH SOCIAL SERVICE
(specialkurs)
Nordisk yrkesklassificering 045
Studievägskod 63014 1101
Ansökningskod 14451

Kurslängd: 10 veckor

Klasstorlek: högst 30 alternativt högst 16 elever

I läroplanen för gymnasieskolan anges mål och riktlinjer för skolans arbete (fastställda av Kungl Maj:t). Vidare meddelas där allmänna anvisningar för skolans verksamhet (fastställda av SÖ).

Timplan och kursplaner för utbildning
för vårdbiträden med yrkeserfarenhet
inom sjukvård och social service

ALLMÄNT UTBILDNINGSMÅL

Utbildningen syftar till att eleven skall förvärva kunskaper och färdigheter för att kunna tillgodose grundläggande behov av personlig omvårdnad och service hos sjuka, handikappade och äldre personer samt kunna medverka vid genomförandet av omvårdnads- och behandlingsprogram inom hälso- och sjukvård samt social serviceverksamhet.

SÄRSKILDA BEHÖRIGHETSKRAV

Se särskilda anvisningar (bilaga 1)

ALLMÄNNA SYNPUNKTER

Mål och huvudmoment för i utbildningen ingående ämnen ger översikt och orientering om de olika ämnenas omfattning.

Eleven bör beredas möjlighet att aktivt delta i planeringen av sin utbildning och därigenom utveckla sin kreativa förmåga samt ta ansvar för sina studier.

Det är betydelsefullt att eleven får tillräcklig orientering i studieteknik. Läraren i ämnet svenska bör tillsammans med andra lärare undersöka vilken form av hjälp och orientering i studieteknik den enskilda eleven behöver.

I undervisningssituationen är det lämpligt att utgå från elevens egna erfarenheter och upplevelser samt anknyta till situationer i arbetslivet. Fallbeskrivningar och exempel på arbetsuppgifter presenterade i realistiska situationer för praktiska övningar, diskussioner, inlevelseövningar, observationsövningar liksom rollspel bör användas i undervisningen. I ämnet psykologi bör även improvisationer i form av pedagogiskt drama ingå.

Genom undervisningen i ämnena vårdkunskap och social servicekunskap skall eleven vidga sina kunskaper för fortsatt ansvarsfull medverkan i omvårdnad och omsorg om människor. De moment i ämnena som direkt anknyter till sådana arbetsuppgifter bör vara centrala i utbildningen, medan övriga moment bör vara av orienterande karaktär för att öka förståelsen för egna uppgifter och eget ansvar i arbetet. Studiebesök i anslutning till ämnena kan samplaneras bl a för att belysa sambanden mellan hälso- och sjukvård och social serviceverksamhet. De bör förberedas och kontinuerligt följas upp i klassen med diskussioner.

De allmänna ämnena bör anpassas till yrkesutbildningen samt bidra till elevens egen utveckling och beredskap att lyssna till personer hon och han möter i sitt arbete, göra iakttagelser, söka ny kunskap, dra slutsatser och bedöma sitt eget handlande i olika situationer.

För att eleven skall uppleva sammanhang och helhetssyn i sin utbildning bör undervisningen i yrkesinriktade ämnen och allmänna ämnen samordnas. En modell för ett organisationsschema för sådan samverkan mellan lärarna bör utarbetas för att underlätta planering och samarbete.

TIMPLAN

Ämne	Antal veckotimmar 10 veckor
Svenska 1)	2
Arbetslivsorientering 1)	1
Psykologi 1)	5
Vårdkunskap	13
Social servicekunskap	13
Gymnastik 1)	2
Timme till förfogande	1
Summa	37

1) Betyg ges ej i ämnet

ANVISNINGAR TILL TIMPLAN

Det antal lektioner som skall förekomma enligt timplanen får ökas under del av utbildningstiden (periodläsning) och minskas i motsvarande mån under annan del av utbildningstiden. Det sammanlagda timantalet i ett ämne får dock ej ändras på grund av att ämnet periodläses.

Delning av klass i grupper medges i följande ämnen om elevantalet är lägst 17 och högst 22

Vårdkunskap	i 2 grupper under 6 veckotimmar
Social servicekunskap	i 2 grupper under 3 veckotimmar

Delning av klass i grupper medges enligt följande om elevantalet är lägst 23

Vårdkunskap	i 2 grupper under 2 veckotimmar
	i 3 grupper under 4 veckotimmar
Social servicekunskap	i 2 grupper under 2 veckotimmar
	i 3 grupper under 1 veckotimme

Ovan angivna gruppindelning kan utbytas mot att flera samverkande lärare undervisar i hel klass i de i timplanen angivna ämnena. Detta gäller dock endast under förutsättning att den totala kostnaden för gruppindelning inte överskrids.

KURSPLANER

SVENSKA

MÅL

Eleven skall genom undervisningen i svenska utveckla förmågan

att förstå det talade och skrivna språket

uttrycka sig i tal och skrift

tillgodogöra sig innehållet i texter såväl av direkt betydelse för den kommande yrkesverksamheten som texter ägnade att öka förståelsen människor emellan

genom språket och litteraturen främja den personliga utvecklingen

Huvudmoment

Studieteknik

Språket i tal och skrift

ARBETSLIVSORIENTERING

MÅL

Eleven skall genom undervisningen i arbetslivsorientering skaffa sig

information om utbildningens mål

orientering om förhållandena på arbetsmarknaden och arbetsmarknadsorganisationer

kännedom om personalvård, arbetarskydd och medbestämmanderätt i arbetslivet

Huvudmoment

Studie- och yrkesorientering

Arbetsmarknadsfrågor och anställningsfrågor

Lagar av betydelse för arbetslivet

PSYKOLOGI

MÅL

Eleven skall genom undervisningen i psykologi skaffa sig

kunskap om och försöka få en helhetssyn på individens förutsättningar och beteenden

beredskap att se nyanserat på människan som individ och samhällsmedlem samt öva sin färdighet att göra observationer av individer och grupper

kunskap om utvecklingslinjer från barn till åldring samt om relationer mellan människor i alla åldrar

kunskap om olika miljöer och deras inverkan på individerna

insikt om och utveckla förståelse för egna och andras reaktionsmönster i vårdarbetet

insikt om betydelsen av att utnyttja och utveckla förmågan att åstadkomma goda relationer till andra genom samtal, kontakt och samverkan i vårdarbetet

Huvudmoment

Allmän psykologi

Socialpsykologi

Tillämpad psykologi/vårdpsykologi

VÅRDKUNSKAP

MÅL

Eleven skall genom undervisningen i vårdkunskap skaffa sig

kännedom om sambandet mellan miljö, levnadssätt och hälsa

kunskap om åtgärder för personlig hygien och hälsovård samt arbetsplatsens hygien

kunskap om principer och metoder för personlig omvårdnad och grundläggande vårduppgifter samt gruppvård

insikt om faktorer av betydelse för en trygg vårdmiljö och goda relationer mellan den sjuke, vårdpersonalen och anhöriga

orientering om människokroppens byggnad och funktion för förståelse av förändringar i samband med sjukdom och åldrande

kännedom om vanligt förekommande sjukdomstillstånd, iakttagelser och vårdprogram i samband därmed samt principer för första hjälpen vid olycksfall och akut insjuknande

insikt om säkerhetsföreskrifter av olika slag och deras tillämpning

Huvudmoment

Mikrobiologi och hygien

Omvårdnad

Sjukvård

Psykologiska aspekter i vårdarbetet

Anatomi, fysiologi och sjukdomslära

SOCIAL SERVICEKUNSKAP

MÅL

Eleven skall genom undervisningen i social servicekunskap skaffa sig

grundläggande kunskaper om åldrandet, de äldre som grupp i samhället samt de äldres individuella behov av service, omvårdnad, hjälp till självhjälp och ADL-träning

grundläggande kunskaper om sambandet mellan kost och hälsa, näringsämnenas uppgifter i kroppen och deras förekomst i livsmedel samt lämplig kost för äldre och sjuka

kunskaper om servering av måltider, hjälp vid intagande av föda samt vätskekontroll

kännedom om konsumenternas rättigheter, skyldigheter och inflytande

kunskaper om den primärkommunala sociala serviceverksamhtens omfattning och inriktning särskilt vad gäller handikappvård, hemtjänst samt service och omvårdnad i kollektiva boendeformer och dagcentraler

insikt om och utveckla förmågan att förstå och respektera människors rätt till personlig integritet och självbestämmande

kännedom om kommunernas uppgifter inom den offentliga sektorn och om den kommunala organisationen

kännedom om vilket behov av socialmedicinska insatser som kan föranledas av människors svårigheter i ett föränderligt samhälle

Huvudmoment

Gerontologi

Kost- och konsumentkunskap

Primärkommunal verksamhet inom social service och omvårdnad

Socialmedicin

Socialpolitik

Kommunalkunskap

GYMNASTIK

MÅL

Eleven stimuleras till att genom undervisningen i gymnastik

skaffa sig kunskap om betydelsen av regelbunden fysisk aktivitet för hälsa och välbefinnande

förbättra sin kondition genom en allsidig fysisk träning

skaffa sig kunskap om arbetsfysiologiska problem och grundläggande rörelseprinciper samt kunna tillämpa dessa i arbetslivet

finna glädje och rekreation i att på eget initiativ ensam eller tillsammans med andra bedriva någon form av fysisk aktivitet

lära sig avspänningsövningar

Huvudmoment

Konditionsträning med träningslära

Ergonomiska moment

Bilaga 1

LÄROPLAN FÖR GYMNASIESKOLAN, Lgy

Utbildning för vårdbiträden med yrkeserfarenhet inom sjukvård och social service

SÄRSKILDA BEHÖRIGHETSKRAV

Behörig att vinna inträde i kursen är den som

uppnått 18 års ålder senast det kalenderår kursen börjar

har minst ett års yrkeserfarenhet inom sjukvård
eller
social service såsom ålderdomshem, serviceboende, dagcentral, hemtjänst

---

Se för övrigt aktuella bestämmelser för antagning av elever i gymnasieskolan, utfärdade av SÖ

GÖTEBORGS
UNIVERSITETSBIBLIOTEK
BIBLIOTEKET I MÖLNDAL

Läroplan för gymnasieskolan Lgy 70

II Supplement 30

LiberLäromedel
Utbildningsförlaget